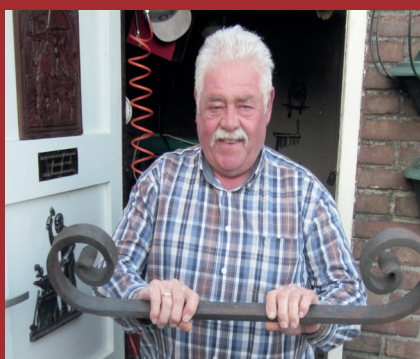

Het huisnummer van een smid.

Docter met zijn grote trots: metalen bottertjes!

Een stoere smid met gesmede krul

De Hoefhamer wordt gesponsord door:

Scheepswerf Balk Urk BV
Do-it The Signmakers Kampen
Mustad Benelux Lelystad
Bramcometaal Kampen

MUSEUMWERKPLAATS ELBURG

HOEFHAMER

NIEUWS

Nieuwsbrief De Hoefhamer • www.museumsmederijelburg.nl • mei 2015, nr. 23, jaargang 8

Hoefhamer Nieuws nr. 23

Beste donateurs / vrijwilligers,

Hierbij ontvangt u weer een nieuwsbrief van de museumsmederij van Elburg en zoals u zo langzamerhand gewend bent, vol wetenswaardigheden. Dit maal over de geschiedenis van de eeuwenoude werkplaats, over bijzondere schenkingen, over de cursussen smeden en over allerlei producten van onze smedende suppoosten waaronder een heuse sculptuur!

Smid in hart en nieren

In de vorige Hoefhamer Nieuws staat dat de gebroeders De Gunst in 1982 de pijp aan Maarten geven. Zo'n twintig jaar later, in 2003, wordt de Stichting tot instandhouding van de Elburger smederij opgericht. De vraag is natuurlijk wat er in die tussenliggende jaren met de smederij is gebeurd. Om antwoord op die vraag te krijgen gaan we op bezoek bij Gerrit Docter (1948) in de Molenstraat in Elburg en het kan niemand ontgaan: hij woont op nummer 27.

Docter ontvangt ons bijzonder vriendelijk en onder het genot van een kop koffie met koek steekt hij van wal. Hij begint dan ook met zijn huidige hobby: het maken van volledig metalen bottermodellen. Nu wordt dat in Elburg wel meer gedaan maar de 'bottertjes' van Docter zijn wel heel bijzonder: hij beschildert ze namelijk op een speciale manier waardoor het houten

waar we stalen bekistingen moesten maken.'

Maar dan, in 1989 wordt een lang gekoesterde droom werkelijkheid: een eigen smederij. Docter huurt de werkplaats in de Smedestraat van de Vereniging Hendrick de Keyser uit Amsterdam. De nodige gereedschappen neemt hij over van een neef van zijn vader, smid Gart Docter.

De eerste drie jaren is hij fulltime bezig in de smederij maar de realiteit gebiedt hem na verloop van tijd toch weer werk te zoeken bij Konosch BV. 'Er moet brood op de plank komen! Naast de huur en alle vaste lasten moet er ook een gezin worden onderhouden en dat valt lang niet mee', vertelt Docter. Zijn echtgenote Cornelia Vlieger beaamt dit volmondig: 'Het heeft ons geld, veel geld gekost. De beloofde restauratieopdrachten van de gemeente Elburg bleven jammer genoeg achterwege en daar was wel op gerekend.'

Nog zo'n elf jaar werkt de smid 's avonds en op vrijdag en zaterdag in de smederij. Hij probeert van alles, hij maakt prachtige metalen tafeltjes voor tuincentra, smeedt uithangborden, zoals voor slager Beekman en maakt zgn. broodkasten. Voor een bedrijf uit Lisse, dat hekwerken plaatst bij buitenhuizen in bijvoorbeeld Wassenaar, smeedt hij de krullen.

Uiteindelijk spat de droom uiteen. In 2003 zegt hij de huur op. 'Verschrikkelijk', verzucht de smid, 'ik heb van ellende een harde trap tegen het aambeeld gegeven maar het kon echt niet anders.'

Maar met dit relaas is de vraag naar de

Gerrit Docter in actie in de eeuwenoude smederij (foto Ver. Hendrick de Keyser)

scheepjes lijken. 'Er zitten veel vissers in de familie, vandaar', legt de smid uit, 'al had m'n vader een bloemenzaak in de Ellestraat. Maar vader werkte daarnaast in de nachtploeg bij Vulcanus te Vaassen. Daar heb ik zelf ook gewerkt. Ik heb altijd in de metaal gezeten. Het begon op de werf van Bart Balk samen met Henk Witter. We maakten ijzeren schouwttjes, veel laswerk. Later heb ik ook bij Konosch BV in Hasselt gewerkt

Lees verder op achterzijde >

geschiedenis van de tussenliggende jaren nog niet volledig beantwoord. Wanneer de De Gunsten het voor gezien houden, wordt het pand al snel aangekocht door de Stichting Oud Elburg, die het in 1984 doorverkoopt aan de huidige eigenaar Hendrick de Keyser. Technisch bureau Jac. Hulst huurt in die jaren de werkplaats en neemt tevens de toenmalige medewerker van de gebroeders, smid Goossen Zwep, in dienst.

Schenkeningen

In de afgelopen maanden heeft de stichting weer bijzondere schenkingen in ontvangst mogen nemen:

De heer Bosman uit Zwolle schenkt een prachtige map met veertig instructietekeningen voor het maken van smeedwerkstukken en een paar boekwerken.

Mevr. Four wordt in de bloemetjes gezet door voorzitter Boersma

Mevrouw Four uit Sint Jansklooster neemt op zekere dag telefonisch contact op met de mededeling dat ze in de schuur een aantal gereedschappen van haar overleden man heeft staan. Ze wil deze aan De Hoefhamer schenken. Voorzitter Boersma en bestuurslid Van Midden reizen al snel met een fraaie bos bloemen af naar Kadoelen 12 waar mevr. Four woont. Bij de schenking zit een bijzonder aambeeld, namelijk een *hornless church-window anvil* van het Amerikaanse merk *Greenwood Collection*.

De naam zegt het al, de zijanten van het aambeeld hebben (enigszins) de vorm van kerkramen.

Hornless church-window anvil

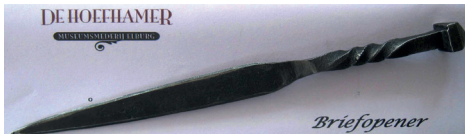
Museumstuk!

Tenslotte zijn we blij verast met de schenking (N.N.) van een fraaie kolenschop, die ooit op een stoomloc. is gebruikt. Nu scheppen de vrijwilligers er de vetnootjes nr. 4 mee op het vuur!

Alle schenkers worden hierbij hartelijk bedankt!

Nieuwe producten

Onze vreugdewipper, al dan niet in combinatie met het authentieke Hoefhamerbier, is het best verkochte product van De Hoefhamer. Er zijn er in de afgelopen jaren maar liefst zo'n 8500 gesmeed, geborsteld, in de was gezet, ingepakt en verkocht. En ook de eind 2013 geïntroduceerde porteklee doet het goed. Ruim 250 exemplaren - in allerlei uitvoeringen - wisselden van eigenaar. Onze vrijwilligers zijn steeds in de weer

De originele Hoefhamer briefopener!

om variaties te smeden van al bestaande producten en/of nieuwe te bedenken. Zo zijn er in de afgelopen jaren hoefkrabbers ontworpen, die uitstekend kunnen worden gebruikt om schoenzolen schoon te krabben. Verder worden er tegenwoordig prachtige blakers gemaakt en briefopeners gesmeed evenals middeleeuwse messen en ander bestek. Bij de deur van de smederij hangt een deurslopper gemaakt van hoefijzers.

De gesmede schoenlepel

En vrijwilligers Gerrit en Emiel Kragt experimenteren druk met de productie van schoenlepel, wijnfleshouders en heuse kurkentrekkers.

Zoekt u een uniek geschenk voor vrienden, familie of zakenrelaties, kijk dan eens voor een volledig overzicht van producten op: www.museumsmederijelburg.nl. Door bij Museumsmederij De Hoefhamer iets te kopen steunt u het voortbestaan op een geweldige manier!

Sculptuur

Naast de zgn. vrije productie (zie boven) krijgt de museumsmederij ook opdrachten. Zo is er voor de overbuurman een uithangbord gemaakt, voor het Nationaal Orgelmuseum Elburg een fraaie trapleuning en momenteel legt Bert Hanekamp de laatste hand aan een 'middeleeuwse' kaarsenkroon voor Museum Elburg.

De meest opzienbarende opdracht in de afgelopen periode is ongetwijfeld de gesmede sculptuur die John van Midden en Wim Wijnne in opdracht van mevr. D. Meurs - Deetman hebben gesmeed. 'Ze komt de smederij binnen met een broche van ca. 7 cm, voorstellende twee gestileerde mensfiguren. Of de heren smeden een beeld van ongeveer 50 cm met eenzelfde voorstelling kunnen smeden?' John en Wim zijn de uitdaging met succes

aangegaan en het kunstwerk is inmiddels - ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan - geplaatst in de entree van het Woonzorgcentrum Het Nieuwe Feithenhof.

Nu ook kunst in de Hoefhamer!

Eéndaagse cursus smeden

Sinds jaar en dag organiseert De Hoefhamer met veel succes cursussen smeden. De animo is groot en de wachtlijsten bij tijd en wijle lang. Dit wordt mede veroorzaakt door het feit dat cursisten maar al te vaak 'bijtekenen'. De eerste, min of meer experimentele cursussen in 2005 worden gegeven door leermeester Hendrik Smit. Al snel gaat ook Sjouke van der Graaf bij De Hoefhamer aan de slag, gevolgd door Henry van Loo en Bram de Jongh en weer later door John van Midden en Wim Wijnne. Smit heeft inmiddels maar liefst zeventig cursisten (van beginners tot en met zeer gevorderden) onder zijn hoede gehad! De cursisten komen soms van ver en moeten veel moeite doen om na het werk om 7 uur 's avonds in de Smedestraat aanwezig te zijn. Daarom heeft het bestuur onlangs besloten ééndaagse cursussen - op zaterdag 6 juni, 11 juli, 15 augustus en 19 september van 09.00 uur tot 16.00 uur - te organiseren (voor meer informatie: www.museumsmederijelburg.nl). De eerste cursusdag op 6 juni is al volgeboekt. Heel bijzonder is dat vader en zoon Hoefhamer zich hiervoor hebben opgegeven én ... dat één van beiden onze tweehonderdste cursist is. Maar daarover in Hoefhamer Nieuws24.

Automatische incasso

Het bestuur stelt het zeer op prijs wanneer u uw jaarlijkse donatie wilt voldoen via automatische incasso. Heeft u nog geen machtiging afgegeven en wilt u dat alsnog doen?

Neem dan a.u.b. even contact op met penningmeester B. van Eerde: T. 0525-653233 E. penningmeester@museumsmederijelburg.nl